Poštnina plačana v gotovini Leto LXIII. Štev. 15 V Ljubljani, v ponedeljek 20. januarja 1930. Cena Din 1·—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

SPORAZUM Z MADŽARSKO V HAAGU?

Pri včerajšnjih pogajanjih v Haagu se je dosegel kompromis o madžarskih reparacijah — Danes dopoldne podpisan zaključni protokol o Youngovem načrtu

Haag, 20. januarja. Haaška konferenca je po dolgotrajnih in zapletenih pogajanjih v glavnem dovršila svoje delo in je bil danes ob 11. dopoldne podpisan protokol, s katerim stopa Youngov načrt v polno veljavo. S Čehoslovaško in Italijo se je dosegel sporazum, ki je omogočil obema državama podpis zaključnega protokola brez pridržkov. Na ta način je odprto edinole vprašanje madžarskih reparacij. Trdovratnost Madžarske je naletela pri vseh državah, zainteresiranih na haaški konferenci, na oster odpor. Madžarska se je s svojim nepomirljivim stališčem popolnoma izolirala in tako zaigrala še one malenkostne simpatije, ki jih je vživala v početku haaške konference. Splošno mnenje je, da se Madžarska ne bo mogla dolgo upirati končnemu sporazumu v vprašanju vzhodnih reparacij. Včeraj so se pogajanja za rešitev vprašanja vzhodnih reparacij nadaljevala ves dan in še pozno v noč. Posrečilo se je razčistiti celo vrsto spornih vprašanj. Nerešeni so le še nekateri spori med Rumunijo, Bolgarijo, Češkoslovaško in Madžarsko. Rumuni zahtevajo od Bolgarije 320 milijonov lejev, dočim ponujajo Bolgari le 100 milijonov. Na ta način ostaja vprašanje bolgarskih reparacij še vedno odprto. Madžari so izjavili, da bodo plačevali po l. 1943. 12 milijonov zlatih kron na leto.

Haag, 20. jan. Po odhodu francoskega ministrskega predsednika Tardieuja, ki je v soboto ponoči preko Rotterdama odpotoval v London, je komisija za vzhodne repar. nadaljevala svoje delo. Ker do polnoči delo za rešitev madžarskega vprašanja ni nikamor napredovalo, je bila seja prekinjena. Pogajanja se sedaj v glavnem sučejo okoli vprašanja delitve skupnega fonda v fond A za vprašanja, ki so že rešena, in v fond B za ona vprašanja, ki jih treba šele rešiti.

Komisija za nemške reparacije je odobrila vse dogovore o nemških reparacijah. Mala antanta je sestavila nekatere pridržke, kolikor so vzhodne reparacije v zvezi z nemškimi reparacijami. Predsednik Jaspar je zagotavljal, da bodo do danes odpadli vzroki za postavljene pridržke. Tudi včeraj dopoldne je komisija za vzhodne reparacije zborovala brez prestanka. Kakor se zdi, se je situacija spričo zbližanja med češkoslovaškim in madžarskim stališčem izredno zboljšala. Guverner francoske banke Moreau se je vrnil v Pariz. Ministrski predsednik grof Bethlen je predlagal predsedniku komisije za vzhodne reparacije Loucheurju, naj bi se zvišala udeležba Madžarske v fondu B na 14 milijonov kron, nakar bi ostal nerešen edinole problem madžarskih optantov. Razen tega bi Madžarska priznala mednarodno razsodišče v Haagu kot prizivno instanco za izreke mešanih razsodišč. Sedaj bo o vsem sestavljena formulacija, ki bo najbrže v resnici pomirila tudi Malo antanto. Anglija in Italija sta sprejeli finančni načrt za mednarodno ureditev ter izjavili, da sta pripravljeni pristati na vplačila v skupni fond.

Haag, 19. jan. Pogajanja z Madžarsko, ki so trajala v soboto ponoči do 4. zjutraj in ki so se nadaljevala včeraj ves dan, so ostala brez pozitivnega uspeha. V ospredju je vprašanje, kaka jamstva se bodo dala Mali antanti, ako se tudi pri kasnejših pogajanjih ne bi dosegel sporazum z Madžarsko. Vlade sklicateljice so imele konferenco z delegati ostalih zavezniških in asociiranih držav, na kateri so nastopile za to, da bi se že sedaj rešila avstrijska in bolgarska vprašanja, o katerih ne obstojajo nobene stvarne težkoče. Tozadevna pogajanja se bodo še nadaljevala. Pričakuje se, da bo konferenca danes v ponedeljek končala svoje delo.

Haag, 20. januarja. V vprašanju vzhodnih reparacij je prišlo na snočnih pozno v noč trajajočih pogajanjih med zainteresiranimi državami do načelnega sporazuma. V svrho definitivne in juridične formulacije tega sporazuma, ki naj bi omogočal vsem državam, da brez pridržka podpišejo haaški protokol o uveljavljenju Youngovega načrta, se je vršila seja strokovnjakov skoro vso noč. Sporazum, kakor je bil dosežen v večernih urah, se nanaša v glavnem na naslednje točke:

1. Madžarska plača od leta 1943. do 1966. letno 13.5 milijona zlatih kron v prvi pool, ki je določen za kritje odškodnine, izvirajoče iz določb mirovnih pogodb in iz jugoslovenske agrarne reforme.

2. V drugi pool vplačajo velesile v obliki predujma Madžarski 100 milijonov zlatih kron, ki bodo služile za kritje ostalih terjatev, zlasti onih, ki jih uveljavljajo napram Madžarski cerkev, nadvojvode, železnice, predvsem pa Češkoslovaška. Ta predujem mora Madžarska odplačati po l. 1966. vrednih letnih anuitetah. O modaliteti te rešitve so se še danes zjutraj vršila posvetovanja med zastopniki velesil.

3. Za vse sporne zadeve po čl. 350 trianonske mirovne pogodbe ostanejo pristojna v tem členu določena razsodišča, vendar pa se pritegne kot druga inštanca mednarodno razsodišče v Haagu, ki bo v vseh spornih zadevah odločalo o pristojnosti razsodišča kot druga inštanca.

Ostale vzhodne države, ki so zainteresirane na vzhodnih reparacijah, prispevajo s svoje strani k tej rešitvi na ta način, da se odpovedo vsem svojim ostalim tirjatvam do Madžarske.

Pozno ponoči so se vršila še posvetovanja v svrho odstranitve zadnjih težkoč med Rumunijo in Bolgarijo ter med Madžarsko in Češkoslovaško. V haaških krogih vlada zelo optimistično razpoloženje in po stanju zadnjih pogajanj je sklepati, da bo pred današnjo zaključno plenarno sejo haaške konference prišlo do definitivnega sporazuma, tako da bo haaška konferenca zaključena s popolnim uspehom.

Strašna letalska nesreča

Potniško letalo z nedeljskimi izletniki je treščilo na zemljo in zgorelo — 16 potnikov smrtno ponesrečilo — Nesreča italijanskega aviatika

Los Angeles, 20. jan. Deset milj od Los Angelesa se je pripetila strašna letalska katastrofa. Iz mesta Agua Caliente je letelo v Los Angeles trimotorno potniško letalo, ki je bilo polno nedeljskih izletnikov. Ko je dospelo letalo v bližino Los Angelesa, se je nenadoma nagnilo, ker je morda izgubilo zaradi prenatrpanosti ravnotežje ali pa so odpovedali motorji. Letalo je pričelo nagloma padati na zemljo. Vsi napori pilotov, da bi srečno pristalo, so bili zaman. Treščilo je z vso silo na zemljo in je v par trenutkih pričelo tudi goreti. Na mesto prispela rešilna ekspedicija je mogla edinole ugotoviti, da je našlo smrt 16 oseb, med njimi dva pilota. Identiteta ponesrečencev se ni mogla dognati, ker so bila trupla strašno razmesarjena in ožgana. Katastrofa je napravila na prebivalstvo zelo mučen vtis. Pristojne oblasti so odredile obširno preiskavo, za ugotovitev vzrokov, ki so povzročili katastrofo, eno najtežjih, ka rjih pozna letalstvo. Večina potnikov, ki so izgubili na tako tragičen način svoje življenje, je bila namenjena z letalom k neki konjski dirki.

Palmbeach, 20. jan. V bližini mesta se je ponesrečilo neko vodno letalo. Ubite so bile tri osebe in dve težko ranjeni.

Desenzano, 20. jan. Pri letalskih poizkusih se je smrtno ponesrečil italijanski letalski častnik Dal Molin, eden najboljših italijanskih aviatikov. Pokojnik se je meseca septembra udeležil tekme za Schneiderjev pokal v Solentu, kjer je dosegel velik uspeh. To je že drugi italijanski letalski častnik, ki se je ponesrečil pri poizkusih, da bi prekosil letalski rekord za Schneiderjev pokal. Nedavno se je na Gardskem jezeru smrtno ponesrečil italijanski letalski kapetan Motta, ki je bil po soglasnih sodbah eden najboljših italijanskih letalcev.

Razorožitvena konferenca

Soglasje med Ameriko in Anglijo — Prva konferenca delegatov — Sestanek Tardieu-a in Macdonalda

Washington, 20. januarja. V vprašanju odprave vseh vojnih ladij se je Amerika pridružila angleškemu stališču. Vsi današnji newyorški listi objavljajo očividno od vlade inspirirane članke, v katerih naglašajo, da je ameriška vlada slejkoprej pripravljena v prih. petih letih ustaviti vsako gradenje novih vojnih ladij. Razen tega je tudi pripravljena opustiti 11 nadaljnjih vojnih ladij, ki so že zastarele. Ameriška vlada se je s tem docela približala stališču Anglije, ki namerava na londonski razorožitveni konferenci predlagati, naj se program za obnovo nesposobnih ladij v smislu washingtonske pogodbe, določen do l. 1931 podaljša do l. 1936.

London, 20. januarja. Danes dopoldne se je vršila prva konferenca delegatov, na kateri so razpravljali o programu za razorožitveno konferenco.

London, 20. januarja. Francoski ministrski predsednik Tardieu je prispel včeraj dopoldne semkaj, da se udeleži pomorske razorožitvene konference. Tardieu je imel zvečer razgovor z ministrskim predsednikom Mac Donaldom.

London, 20. januarja. Danes je konferiral ameriški državni tajnik Stimson z italijanskim zunanjim ministrom Grandijem, s francoskim ministrskim predsednikom Tardieujem in francoskim zunanjim ministrom Briandom. Tardieu je v razgovoru z novinarji izjavil, da upa, da se bo pomorska razorožitvena konferenca končala s polnim uspehom.

Darujte za Jugoslov. Matico

Portugalska vladna kriza

Lizbona, 20. januarja. AA. Polkovnik Passos Souza je odklonil ponudbo, naj bi sestavil novo vlado. Zato bo predsednik republike poveril to nalogo generalu Domingosu Oliverji.

Eksplozija rafinerije

Beakley, 20. januarja. AA. Povodom eksplozije tukajšnje rafinerije nafte »Lilybrook« je bilo 9 delavcev ubitih, 4 pa so bili ranjeni.

Jugoslovenska zveza občinskih uslužbencev

Člani so lahko pokrajinska društva, ne pa poedini uslužbenci — Prvi predsednik mag. nadsvetnik F. Govekar

Zagreb, 19. januarja.

Na veliki skupščini občinskih uslužbencev dravske banovine z dne 1. septembra m. l. v Ptuju je bil sprejet predlog Slovencev, da se osnuje zveza vseh organizacij občinskih uslužbencev Jugoslavije ter se je izvolil takoj akcijski odbor iz delegatov slovenskih, hrvaških in srbskih organizacij. Na čelo akcijskega odbora sta bila za Zvezo organizacij občinskih mestnih in podeželskih uslužbencev dravske banovine soglasno izvoljena mag. nadsvetnik Fr. **Govekar** kot predsednik in mag. višji oficijal Fr. **Kramberger** v Mariboru kot tajnik, da pripravita vse za ustanovitev saveza.

V soboto popoldne se je vršila z delegati iz vse države predkonferenca za skupščino ter se je danes dopoldne v prostorih zagrebškega magistrata vršila ustanovna skupščina saveza. Na skupščini so bile zastopane: Zadruga občinskih uslužbencev za Dalmacijo (ravnatelj L. Zubčić), udruženje občinskih beležnikov Banke in beograjske županije (Žorž), zemaljsko društvo občinskih uradnikov Hrvatske in Slavonije (Demitrović in Maisec), udruženje občinskih uradnikov za Srbijo in Črno goro (Svet. Stojković iz Pirota), društvo mestnih uradnikov v Zagrebu (dr. Murošević, Tretinjak in Mlač), društvo obč. uslužbencev v Sarajevu (Dimić) in Zveza obč. uslužbencev dravske banovine (Govekar in Kramberger). Vsi delegati so imeli polna pooblastila.

Predsednik Fr. Govekar je pri otvoritvenem pozdravu predlagal pozdravni brzojavki Nj. Vel. kralju in ministrskemu predsedniku generalu P. Živkoviću, ki sta bili z navdušenim vzklikanjem vladarju in vladi sprejeti in nemudoma odposlani.

Nato so se po vrsti izjavili vsi delegatje, da sprejemajo slovenski predlog: Akcijski odbor se likvidira in takoj ustanovi Savez, izvoli upravni odbor, ki po predloženem pravilniku stilizira pravila ter predloži nemudoma ministrstvu v odobritev. Zastopane organizacije vstopajo kot člani državnega Saveza. Prva redna glavna skupščina naj se skliče letos poleti. Prisotni delegat iz Sarajeva je povabil Savez, naj priredi prvo glavno skupščino v Sarajevu. Upravni odbor povabi vse organizacije in društva obč. uslužbencev, ki še niso priglašena, da vstopijo v Savez ter izvede organizacije uslužbencev po vseh mestnih in trških občinah, kjer doslej še ne obstojajo. Članice Saveza so le posamezne zveze ali pokrajinske organizacije oz. pokrajinska društva, ne pa posamezni občinski uslužbenci. Soglasno se je sklenilo, da se zove nova zveza »**Savez organizacija službenika mesnih i seoskih općina kraljevine Jugoslavije**«, ki zastopa stanovske interese obč. uslužbencev in ima svoj sedež tam, kjer prebiva vsakokratni predsednik. Za člana posameznih včlanjenih organizacij se je določila začasno pristopnina Din 2 in članarina Din 2.

Ko so se redigirala in odobrila pravila, je bilo določeno, da pošlje v upravni odbor vsaka pokrajinska organizacija po enega delegata, posebej pa so bili izvoljeni kot eksekutiva za predsednika nadsvetnik Fr. Govekar iz Ljubljane, za podpredsednika mestni fizik dr. Jos. Marošević iz Zagreba ter za tajnika in obenem blagajnika viš. oficijal Fr. Kramberger iz Maribora.

Prva naloga nove državne zveze je, da se sprejme o v novem zakonu o upravi mest in podeželskih občin določbe, s katerimi se uredi gmotno in pokojninsko razmerje uslužbencev, njih stalnost, torej pragmatiziranost, kjer je še ni in neodvisnost od političnega partijskega valovanja, primerna kvalifikacija ter kot minimalna plača prejemki državnih uslužbencev iste izobrazbe in odgovornosti.

Zborovanje je zaključil prvi predsednik z ugotovitvijo, da je popolna enodušnost v novem savezu jamstvo za bodoče složno in uspešno delovanje v interesu obč. uslužbencev, uprave občin ter reda in poštenja v vsej državi.

Zagrebški uradniki so priredili delegatom v Gradskem podrumu odličen skupni obed, na katerem je predsednik dr. Marošević kot gospodar nazdravil vsem delegatom od juga in severa, vzhoda in zahoda (nekateri so se vozili do Zagreba kar dva dneva!) ter se je med odzdravljanem Srbov, Hrvatov in Slovencev poudarjal zgodovinski dan, ko imajo končno tudi jugoslovenski obč. uslužbenci skupno zvezo, dočim jo imajo avstrijski in nemški tovariši že desetletja z močnimi imetji (poslopji, tiskarnami, listi, zdravilišči i. dr.) V slogi je moč in v delu spas!

Podražitev kruha v Ljubljani

Danes so vsi ljubljanski peki zvišali cene kruhu, ker se je baje podražila moka

Ljubljana, 20. jan. Z današnjim dnem so vsi ljubljanski peki povišali cene kruhu, kar je med ljubljanskimi gospodinjami povzročilo presenečenje, ker ni bilo prebivalstvo o povišanju pravočasno obveščeno. Cene kruhu so sedaj naslednje: kg belega kruha 5 Din (preje 4.50 Din), kg rženega in pšeničnega kruha 4.50 Din (preje 4 Din).

Cene kruhu je določeval lani tržni odsek občinskega sveta. Bila je med tržnim odsekom in pekovsko zadrugo prav dolgotrajna in živahna borba, preden so se sporazumno določile prodajne cene kruhu. V začetku lanskega leta so veljale v Ljubljani naslednje cene: 1 kg belega kruha 5.50 Din, rženega in pšeničnega 4.50 Din. Takrat je na visoke cene znatno vplivala huda zima, ko je bil dovoz moke otežkočen zaradi raznih ovir na železnicah. Meseca junija so cene padle za 50 para in ponovno avgusta zopet za 50 par, tako, da so bile od avgusta do danes cene kruhu: beli kruh 4.50 Din, rženi in pšenični 4.20 odnosno pozneje 4 Din.

Svoječasno je bil ključ za določitev cene kruhu dokaj enostaven in priprost. Kruh so prodajali vedno po ceni, kokršno je imela moka na drobno. Zaradi velikega porastka režijskih cen in materijala po vojni se je pekom na anketi, sklicani od velikih županov obeh oblasti v Celju, postavil nov ključ za določitev cene kruhu in sicer se je dovolil

1 Din razmaha nad ceno moke na debelo. Ta ključ je moralo priznati tudi tržno nadzorstvo. Peki utemeljujejo sedaj zvišanje cen kruhu s podražitvijo moke na debelo. Cene kruhu so se podražile nedavno tudi v Beogradu in Zagrebu.

Poklonitev bivših hrvatskih politikov kralju

Beograd, 20. januarja. Današnje »Vreme« poroča iz Zagreba, da se vrše tam velike priprave za sestavo ene največjih poklonitvenih deputacij, kar jih je bilo doslej v Beogradu. Deputacija bi štela okrog 1000 oseb, zastopani bi bili predvsem vsi bivši narodni in oblastni poslanci, predsedniki, podpredsedniki in ostali funkcijonarji organizacij bivše HSS ter sploh ljudje, ki so aktivno sodelovali v bivšem političnem življenju.

Naš izvoz v Afriko

Beograd, 20. jan. AA Po informacijah beograjske trgovske zbornice je opažati v zadnjem času v francoskem delu Afrike živahno zanimanje za proizvode iz naše države. Poleg silnih količin cementa, ki jih rabijo v Dakaru, kjer bo francoska vlada zgradila veliko moderno pristanišče, se na teh afriških tržiščih veliko zanimajo zlasti za naše poljedelske proizvode, za sladkor za škrob, za slamo od pšenice in rži, za suhe slive, svinje, podplate, tkanine, za copate itd. Olajšave za uvoz teh predmetov v teh krajih Afrike obstojajo v tem, da sploh ni carinskih tarif in drugih taks, ker take taksne tarife in carine sploh ne obstojajo za uvoz v francoske kolonije.

Borzna poročila.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: London 25.19, Newyork 517.525, Pariz 20.325, Bruselj 72.06, Milan 27.075, Madrid 68.50, Amsterdam 207.975, Berlin 123.65, Dunaj 72.80, Beograd 9.12875, Praga 15.31, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.50, Sofija 3.7275, Varšava 57.95.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.80, Berlin 13.5425—13.5625 (13.5575), Bruselj 7.898, Budimpešta 990.28—993.28 (991.78), Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 796.31 do 799.31 (797.81), London 275.71—276.51 (276.11), Newyork 56.52—56.72 (56.62), Pariz 222.85, Praga 167.39—168.19 (167.79), Trst 295.80—297.80 (296.80).

Še o slovenističnem seminarju

Seminar in slovenisti v luči dela — Slušatelji se poleg študij uspešno udejstvujejo v literaturi

Ljubljana, 20. januarja.

Zadnjič smo spoznali naš slovenistični seminar kot toplo ognjišče naše slovenske besede in spoznali smo njegove člane le po zunanjih, bolj nepomembnih črtah. Oglejmo si še seminar kot učilnico in sloveniste, kako delajo, kako se pripravljajo na svoj vzvišeni poklic in kako že sedaj izvršujejo svojo misijo v naši literaturi, filologiji ali sploh v našem kulturnem življenju.

Delo v seminarju

Kot že omenjeno in splošno znano, predavata profesorja Prijatelj in Kidrič našo literaturo, profesorja Nahtigal in Ramovš pa jezik.

Prof. Kidrič, naš največji in najtemeljitejši prešernoslovec in poznavalec starejše slovenske literature, zaključuje ta semester svoja poglavja o prešernoslovju, ki ga bo v kratkem izdal; takrat šele bomo dobili delo, vredno našega največjega pevca, poleg tega še razlaga pomen Dobrovskega za slovenski preporod.

Prof. Prijatelj, naš največji literarni zgodovinar našega novejšega slovstva, obravnava literarno - kulturno zgodovino Slovencev v 60tih letih preteklega stoletja, poleg tega še oba predavata primerjalno književnost.

Prof. Nahtigal tolmači v treh tedenskih urah staroslovenščino, v dveh pa sorodnosti slovanskih jezikov, poleg tega predava še teologom posebe staroslovenščino.

Prof. Ramovš pa končuje serijo svojih predavanj o naši dialektologiji; ta njegova predavanja so naše edine in najtemeljitejše študije v tem področju; poleg tega še razlaga vokalizem slovenskega jezika, to je namreč del njegove velike historične gramatike slov. jezika (ena knjiga, Konzonantizem, je že izšla leta 1924, druge ji bodo sledile).

Ti štirje učenjaki vsak v svojem področju vodijo naše sloveniste v študiju. Seveda se nekateri slušatelji bolj zanimajo za literaturo, drugi bolj za jezik, a vsi delajo smotreno, temeljito, kar pričajo že imena profesorjev, na drugi strani pa nekatere seminarske naloge, ki so res odkritja in polna čisto novih in važnih izsledkov za našo literarno zgodovino (naj omenimo samo imena Siška, Bunc, Logar, Merhar, Jesenovec Ingolič in še nekateri), spet drugi se prav posebno odlikujejo v filologiji (Bunc, Logar, Jesenovec in drugi) in že sami izpiti zahtevajo ogromnega dela, saj je znano, slovenistiko študirajo samo najmarljivejši in pokličani. Študij je namreč izvanredno otežkočen, ker še nimamo nikakih obširnejših biografij, bibliografij, monografij in niti dobre, velike literarne zgodovine in ne historične gramatike; zato je treba prebrskati vse naše revije, vsa skripta profesorjev, iskati v vseh naših listih, izdajah pisateljev, predno se more slovenist pokazati pred izpitno komisijo.

Delo slovenistov v naši literaturi

A kljub temu še vsak izmed omenjenih najde toliko časa, da se še več ali manj udejstvuje v našem literarnem ali sploh v kulturnem življenju. Zato zaslužijo slovenisti posebno pozornost in priznanje za njih delo. Naj omenimo le najvažnejše.

Fr. Borko je objavil že v gimnazijskih letih veliko dobrih pesmi; sedaj objavlja svoje stvari v »Jutru«, in sicer je tudi glasbeno zelo izobražen in je že skomponiral več svojih pesmi, ki so se deloma že izvajale.

Šeško vneto študira, njegova sedanja študija o Levstiku - kritiku mnogo obeta; sicer piše podlistke v »Jutro« in se mnogo in uspešno bavi s teatrom; v počitnicah je v Kočevju zrežiral in kreiral »Živega mrtveca, ki je odlično uspel.

Pajk je prešernoslovec, več svojih izsledkov je že objavil v »Ljubljanskem Zvonu«, kjer objavlja tudi svoje krajše jezikovne študije.

Ocvirk je posebno znan kot pesnik in kritik, a je dosegel lep uspeh tudi v prozi, sodeluje v »Zvonu«, »Modri ptici« in drugod; zadnje čase izkazuje poseben uspeh v kritiki.

Siška prevaja iz francoščine, sicer pa deluje bolj znanstveno, njegova razprava o Aškercu je naravnost presenetila.

Ingolič tudi prevaja iz francoščine: prevel je med drugim Maeterlinckovo »Monno Vanno«, za katero išče založnika; poleg krajših stvari piše sedaj obširen povojni roman, ki se dogaja v naših deških in dekliških internatih, posebno v spolnem oziru.

Mrzel, gotovo največji umetnik izmed vseh omenjenih, objavlja svoje lirične odlomke v »Zvonu«, »Jutru« in »Ponedeljku«. V kratkem misli izdati zbirko svojih novel, ki bo gotovo svojevrstna knjiga v našem slovstvu. Mrzel da že slutiti enega naših največjih bodočih pisateljev.

Kerčeva pripravlja svojo veliko nalogo o Kopitarju in naši narodni pesmi, ki jo bo najbrž dala v tisk. Logar pa pripravlja nič manj temeljito študijo o Kumerdeju, sicer pa je ves v študiju.

Dostalova se tudi udejstvuje literarno; znani so njeni potopisi v »Jutru« in njena študija o Trdini v letošnjem koledarju Vodnikove družbe.

Bunc zbira gradivo za študijo o Japlju; poleg tega je napisal razpravo: »Tolstoj in Slovenci«, ki bo izšla v Pragi; Goriška Matica pa je letos natisnila njegove prvence; posebne zasluge ima v boju proti šundu in za čiščenje našega jezika.

Jesenovec je napisal pretekli semester zelo temeljito nalogo o Mahniču-kritiku. sicer se pa poleg filološkega študija udejstvuje kot pevovodja in prosvetni delavec v Škofji Loki.

Petre se posveča v prostem času teatru; v »Vstajenju« je odlično kreiral Nehljudova, sedaj pa režira Gogoljevo »Ženitev«, ki bo v vsakem pogledu zanimiva, posebno, ko jo bomo mogli primerjati z uprizoritvijo Hudožestvenikov.

Miheličpa objavlja svoje pesmi v »Ženskem Svetu« in prozo v »Jutru« in drugod. Poleg tega ima pripravljen velik rokopis »Spomini«, sicer pa je poleg svoje vesele narave eden najmarljivejših slovenistov.

To bi naj bilo približno lice seminarja in slovenistov, včasih veselih, a navadno resnih in delavnih. A slika še ni popolna. Koliko izmed njih se še bori za vsakdanji kruhek, koliko se jih ubija z inštrukcijami in drugim delom.

A poleg vsega tega je njih glavno delo posvečeno našemu maternemu jeziku. Saj se vsak posamezni zaveda svojega velikega in svetega poslanstva, poslanstva učitelja slovenske, materne besede; znanstveno se poglablja vanjo, jo razumeva vse globlje, spoznava njene lepote in jo vzljubi, da jo bo mogel potem stoterim in stoterim vcepljati v srca pravo in neoskrunjeno. Širila se bo naša beseda; koliko moči in ljubezni je samo v omenjenih slovenistih, a za njimi bodo prišli spet novi, prav tako idealni in bogati, med tem pa bodo že vsi tu omenjeni že med mladino, jo učili in navduševali za lepoto naše besede, ki bo živela, večno živela.

Kako je nastala kolonija na Galjevici

Ustanovitelj kolonije železniški ključavničar Piščanec. — V dveh letih je nastala velika vas

Pred dvema letoma ni noben Ljubljančan vedel, kje je Galjevica in kaj je to. Prebivalci okoli dolenjskega kolodvora in Barjani so jo spoznali, toda tedaj je bila Galjevica velik močvirnat travnik. Danes je tu velika kolonija barak ali »vil iz dil«, kakor pravijo kolonisti, ki so vedno dobre volje — najbrž zato, ker imajo svoje, čeravno skromne domove.

Pred dvema letoma je na močvirnatem travniku Galjevice postavil prvo barako mlad železniški ključavničar I. Piščanec. Ta je torej ustanovitelj galjeviške kolonije, ki šteje zdaj že preko 80 hišic. Piščanec si je postavil skromno barako, zgrajeno prav enostavno; njegovim naslednikom je bilo že lažje; nekateri so imeli več kapitala in so si zgradili barake z dvojnimi stenami, obmetanimi zunaj in znotraj. Prvi, ki je postavil tako obmetano »vilo«, je bil pa železničar Gerkman.

V dveh letih je tako nastala na Galjevici kolonija barak, ki je po obsegu mnogo večja od marsikatere vasi. Za dolenjskim kolodvorom stoji danes že šest vrst po 10 in več barak. Prve barake so zgradili lepo po vrsti, zadnje pa že bolj po sistemu bloka. Te se zde razmetane po Galjevici.

Lična vas

Ljubljančani prihajajo zlasti ob nedeljah kar trumoma na Galjevico in si ogledujejo kolonijo vil iz dil; toliko jih je vedno, da so kolonisti sklenili, da bodo pobirali od njih vstopnino. Mnogi se čudijo, ko zagledajo zidane hišice, kakor bi bile iz opeke. V resnici so vse hišice lesene, torej barake, le obmetane so skoro vse zunaj in znotraj ter lepo prepleskane, da so lepše kakor marsikatera zidana bajta v vasi. Cela kolonija napravi na prvi pogled vtis lične vasi. Le prvih šest ali sedem hišic, ki so nastale po Piščančevi, so enostavne barake z eno sobo. Neki uslužbenec cestne železnice ima celo hišico iz betona.

Svet je kupila mestna občina. Gradnjo novih barak in vse drugo nadzoruje mestni inženjer g. Skof. Večina barak ima svoje stranišče, nekateri ga imajo pa skupnon. Z vodo presrbujejo celo kolonijo tri vodovodi na glavni cestah. Naše vasi imajo ponavadi samo en vodnjak, galjeviška vas ima kar tri. Vsaka hišica ima svoj vrt. Kamor pogledaš, v barakah ali okoli njih vlada tak red in snaga, da se ne moreš načuditi. Posebno imaš pa še vtis, da prebivajo vsi v svojih lesenih vilah s posebno ljubeznijo, da jih ljubijo, kakor se ljubi vse s požrtvovalnostjo in lastnimi žulji narejeno.

Pri ustanovitelju kolonije

Kakor Krištof Kolumb v Ameriko, je prišel torej prvi na Galjevico in si postavil barako podjetni ključavničar Piščanec. Prva neobmetana baraka v prvi vrsti v vasi je njegova.

Čez dan so barake večinoma prazne, kajti prebivalci galjeviške vasi si ne morejo dovoliti razkošja, zato morajo delati tudi njihove žene in otroci. Tako odide zjutraj navadno vsa družina na delo v mesto. Seveda so tudi žene, ki imajo majhne otroke in ostajajo doma ter čuvajo dom.

Pred dvema letoma je bila stanovanjska kriza posebno huda. Stanovanja so podražili, zaslužek je bil slabši in ljudje niso mogli več plačevati velike najemnine. Tako je bilo tudi s Piščancem. Ima mlado, pridno ženko, ki je šivilja, in tudi nekaj zasluži, toda najemnine ni zmogel in stopil je k županu ter ga prosil z primerno stanovanje, ker mu občina ni mogla dati stanovanja, je vložil prošnjo, naj mu odkaže primeren mestni svet, kjer bi si postavil zasilno barako. Mestna občina mu je res odkazala travnik Galjevico in začel si je zidati prvo galjeviško vilo iz lesa. Tri metre je dolga, štiri pa široka. Znotraj je preoblečena s papirjem. V enem kotu je štedilnik, v drugem postelja, v tretjem omara, v četrtem miza in stol. To je vsa oprema lesene Piščančeve vile, na katero je pa ponosen, ker jo je sam zgradil. Ves dan je bil zaposlen na železnici. Zato skoro ni utegnil zidati si še livo. Neko soboto se je ojunačil in postavil temelje svoje barake. Delal je ves dan in pozno v noč. Delal je tudi vso nedeljo in ves ponedeljek do mraka in »vila« je bila zgrajena. Pokrita je bila z lepenko in pri prvi nevihti je bila ključavničarjeva oprema obilno blagoslovljena. Zato je moral barako pokriti še z opeko. Za svet plačuje 120 Din letno najemnine.

Lesena vila za 3000 Din

V treh dneh si je Piščanec zgradil prvo leseno vilo na Galjevici, ki ga je stala okoli 3000 D. Ko jo je zgradil, so prihajali od lače in od blizu radovedneži in interesenti ter ga vpraševali, kako si misli urediti, da bo mogel prebivati v baraki tudi pozimi, kako je naredil to, kako ono itd. Še pri graditvi mu niso dali miru, ko je pa bila baraka zgrajena, jim je moral na dolgo in široko razlagati, kako je pogoče postaviti leseno vilo za 3000 Din. Seveda, stanovanjska mizerija je zadela tudi druge in namesto da bi plačevali pretirane najemnine ali ostali na cesti, so premišljevali, kako bi si postavili cenen lasten dom. Zato Piščanec ni ostal dolgo sam. Prišli so prvi, drugi in tretji sosed in tako je šlo dalje do sedmega soseda Gerkmana, ki je pa bil že naprednejši. Imel je nekaj več kredita kakor njegovi predniki in si je zgradil prvo barako z dvojnimi obmetanimi stenami.

Vila za 13.000 Din

Gerkmanova obmetana baraka je stala 13.000 Din. Mož jo je pričel zidati s 100 Din v žepu. V treh mesecih je bila dograjena. Zunaj in znotraj je lepo prepleskana. Naravnost prijetno se človek počuti v njej. Ima predsobo, toplo kuhinjo, spalnico ter shrambo in drvarnico. Hišica je devet in pol metra dolga in 4 in pol metra široka. Po Gerkmanovem zgledu so si potem zgradili vile skoro vsi kolonisti, katere je stanovanjska mizerija prisilila, da so postali »hišni posestniki«.

Še bolj so brezstanovanjci oblegali Gerkmana in ga vpraševali za svet. Razkazoval jim je neprestano svojo »moderno« vilo in pravil, kako jo je zgradil itd. Če bi tedaj pobiral pri vhodu vstopnino, bi imel hišico že danes plačano. Zgled najboljvzpodbuja in v pičlih dveh letih je galjeviška kolonija narasla v lepo vas. In še se bo širila, kajti stanovanjska beda je še huda in vedno več je v Ljubljani takih družin, ki ne zmorejo visokih najemnin. Mestna občina je sprva dovolila kolonistom graditev barak s pridržkom, da se brez pravice do kake odškodnine odstranijo z Galjevice, či bi bilo to iz tega ali onega razloga potrebno. Mislila je, da bo nastalo nekaj barak in še te samo začasno. Danes je na nekdanjem galjeviškem travniku že taka vas, da je skoro ni mogoče več kar z lepa »reducirati«. S tem bi bilo na cesti okoli 300 ljudi, ki imajo svoje domove, za katere so žrtvovali svoje premoženje, svoje zadnje prihranke. Mestni gradbeni urad ni dovolil, da bi kolonisti zgradili barake po mili volji; prve so zgrajene s posebnimi gradbenimi omejitvami, ker se je mislilo, da barake itak ne bodo trajne. Zdaj urad pusti, da si vsak zgradi »pošteno« hišico z vsem, kar spada zraven.

Življenje na Galjevici

Mnogo je na Galjevici družin brez otrok. Žena in mož sta čez dan zaposlena. Zjutraj si skuhata zajtrk, zvečer, ko se vrneta z dela, pa večerjo. Zato žive prebivalci Galjevice bolj sami zase. So pa tudi barake s sedmimi in več otroci. Žene imajo s temi dovolj opravka, dočim možje služijo kruh po tovarnah. Tak delavec prinese ob sobotah domov svoj tedenski zaslužek 140 Din in z njim naj živi ali umrje. Še v baraki mu trda prede s tem denarjem, kaj šele, da bi plačeval drago stanovanje.

Na Galjevici so pa tudi lepa dekleta, tako so lepa, da bo treba izbrati najlepšo, ki bo »miss Galjevica«. Če imajo že povsod svojo miss, zakaj bi je ne imela Galjevica.

Ob nedeljah popoldne se pa posestniki lesenih vil smejo številnim Ljubljančanom, ki si vile ogledujejo in premišljujejo, kdaj bi že lahko bili hišni posestniki, če bi si tu sezidali dom, namesto da bi plačevali visoko najemnino.

Zvečer obujajo prvi kolonisti spomine, vsi pa hvalijo boga, da je zima mila, kajti sani so zmrzovali prav pošteno v neobmetanih barakah.

V šoli.

— Krt poje vsak dan toliko, kolikor tehta.

— Gospod učitelj, kako pa krt ve, koliko tehta?

Vse se izravna.

Mož za mizo: »Seveda! Vedno ista reč, pečenka je vsa sežgana« . . .

Žena: »Sicer imaš prav, ampak poglej: zato pa fižol še ni popolnoma kuhan.«

Statistika ljubljanskega trga

Kakor znano, je prodaja živil in drugih življenskih potrebščin v Ljubljani koncentrirana na treh trgih. Glavno središče za prodajo živil tvorita Vodnikov in Pogačarjev trg vključno Šolski drevored, Cankarjevo nabrežje in Sv. Petra nasip. Dalje prodajajo živila na malem trgu pri občinski hiši v Spodnji Šiški ter v novejšem času še na Šentjakobskem trgu, kjer je postavljenih le nekaj branjevskih stojnic. Ta trg se pa ne more prav razviti.

Na vseh trgih je bilo koncem lanskega leta 313 prodajalcev, ki so imeli dovoljenje od mestnega magistrata za prodajo živil in drugih življenskih potrebščin. Po strokaji je največ mesarjev, ki imajo svoje stojnice v Šolskem drevoredu in v bližini nekdanje Mahrove hiše. Mesarjev je bilo na trgu 75, v mestu na raznih prometnih krajih pa 40 mesnic. Pekov je v Ljubljani 36. Tudi branjevci, ki prodajajo sadje in zelenjavo, so močno zastopani. Branjevcev na vseh trgih je 66, v mestu pa 35. Prodajalk raznih semen in zdravilnih zelišč, ki imajo stalno mesto od Frančiškanskega mostu proti Pogačarjevemu trgu v Šolskem drevoredu, je 11. Razne dišave prodaja samo ena ženska. Stalnih prodajalcev rib je na ribjem trgu in v mestu 7. Zadnji čas se je njih število pomnožilo, zato je med njimi nastala močnejša konkurenca, kar se je poznalo tudi pri cenah rib. Hrenovke in klobase prodaja na trgih 6 prodajalcev, maslo in razne mlečne izdelke 4, mokarjev je na trgu 6, prodajalca krmilnih tropin 2. Suho ribniško robo prodaja 6 prodajalcev. Nekateri razlože robo okoli kostanja pred bivšo Mahrovo hišo. Lončeno in pločevinasto posodo prodaja 5; čevlje, copate in manufakturno blago prodaja 28 prodajalcev, čipkarice so na trgu 4. Na trgu in v mestu je 24 mlekarn, ki so pod najstrožjo kontrolo mestnega fizikata in tržnega nadzorstva. V zadnjem času je mestni fizikat izdal strogo odredbo, da morajo prodajalke mleka in mlečnih izdelkov nositi čisto belo vrhno oblačilo.

Drva prodajajo kmetje Pred Prulami, seno pa na Napoleonovem trgu (prej Igriški trg). Na Sv. Petra nasipu od »Fajnoštra« proti zmajskemu mostu prodajajo kmetje krompir, repo in zelinate glave na debelo.

Tihotapstvo božjega drevca

Bujno cvete tihotapstvo žganja in drugih stvari, ki so podvržene mestni trošarini in tržnini. Toda ljubljanska kronika še kmalu ni zabeležila takega nenavadnega tihotapstva, kot je ono z zaščitenimi rastlinami in cvetlicami. Že delj časa bujno cvete tihotapstvo božjega drevca (Ilex aquifolium), ki raste zlasti okoli Borovnice, Vrhnike in drugod. Božje drevce je prav tako kot nekatere druge rastline pod zaščito oblasti, ki so že izdale več strožjih naredb, kako je treba varovati in ščititi redke rastline. Določene so tudi primerne kazni, da se prepreči devastacija redkega rastlinja. Božje drevce je priljubljeno kot okrasek stanovanj. Zato ga ljubljanske gospodinje prav rade kupujejo od kmetic, ki ga skrivaj prinašajo v mesto, navadno v zakritih košarah. Tržni organi vodijo sicer najstrožjo kontrolo o prodaji zaščitenih rastlin, kljub temu pa kmetice prodajo božje drevce. Pretekli teden je organ tržnega nadzorstva nadzoroval prostor za prodajo cvetja pri Zmajskem mostu. Pri neki kmetici je opazil božje drevce ter jo prijel:

— Ali ne veste, da je sekanje in prodajanje božjega drevca prepovedano in kaznjivo

— Nak, gospod, je dejala kmetica. Pri nas je tega grma vse polno. Raste po košeninah in drugod kot nadležen osat. Kosci ga s kosami sekajo in nam je v veliko nadlego na pašnikih.

Ženski so zaplenili večjo množino drevca ter jo za enkrat samo poučili, da božjega drevca ne sme prodajati.

Spomladi bodo pa zopet trgali in tihotapili „Blagayev volčin ne samo v Ljubljano, marveč tudi v Zagreb in druga mesta. Baje gredo velike množine Blagayevega volčina na zagrebški trg, kjer ga ljudje zelo radi kupujejo.

V Kragujevcu je izšla slovenska knjiga

Sicer ni debel, težak folijant, nekaj je pa le! Za začetek zadostuje tudi droban zvezek, ki nas je razveselil zato, ker je natisnjeno na njem: Kragujevac 1930 — Izdalo in založilo slov. kulturno društvo »Triglav«. Niti vprašati ni treba po vsebini, saj vemo, da Slovenec, če je daleč od doma, poje sentimentalne pesmi. Te pesmi je zložil Marjan Telatko in jim je dal resignirano - otožen naslov.

»Vagabund«. Kakor fantiču, ki ga starši pošljejo v mesto v šolo, mu je dolgčas po domu. Zdi se mi, da tudi Telatko v Kragujevcu, ko »enajsta je odbila . . . A jaz še ne spim, bdim — — —« pretaka solze v blazino in sanjari o domači vasi in deklicah. Kaj se mu sanja, je prav za prav vseeno, gotovo je pa, da se vsakemu Slovencu stori milo, če spi pod tujo streho. Ne, mi ne bomo nikdar ustanavljali kolonij in odkrili novega sveta. Ker nismo vagabundi in ne mormo izpustiti materinega predpasnika. Najboljši slovenske pesmi so »O Vrba, srečna vas domača« in »in ti kaj lepega povedati, o domovina«. Te verze sta napisala največja slovenska pesnika Prešeren in Župančič, pa bi zamerili domotožje Telatku. Prav zato je simpatičen, ker tako odkritosrčno pretaka solze za slovensko materjo in za punco in si trga srce ter misli na browning itd. — pač tako, kakor smo vsi vzdihovali, če smo zamudili v vroči jeseski noči prelepo priliko pri dekletu v visoki travi. Potolažili smo se, ker je Slavk še več, ej, in koliko je travnikov, kjer vsako leto zraste vsaj dvakrat najbujnejša trava. Angleži, Holandci, Španci, Portugizi, no, sploh narodi, gotovo nimajo pregovora »Čim dalje greš, tem dalje ti kažejo«, kakor ga imamo mi, še manj pa Čehi, ampak za druge Slovane bi tega ne trdil. Nam so pa prav za prav tudi šele Kočevarji odkriti svet. In tako je ostalo, kakor nam priča ihtenje v »Vagabundu«, ki prav s svojimi pesmicami dokazuje, da nima prav nič talenta za ta ciganski opravek. Vagabund vendar ne joče na cesti, on vriska in trga čevlje, če jih sploh ima.

Deset hudo liričnih pesmi je v zbirki in epilog v prozi. V njem zopet govori »Vagabund«: Štiri leta sem delal . . . sanjal in hrepenel . . . Hrepenel in sanjal po izgubljeni mladosti, mladi ljubezni in oddaljeni rodni grudi. Daleč za menoj je vse . . .« Zopet itd. — Saj ne rečem, da sprva ni hudo, toda Kragujevac ni tako strašansko daleč in tako divje tuj, če založi slovensko društvo Telatkove pesmi, da se bi bilo treba tako milo cmeriti. Čez štiri leta bo že boljše in tudi pesnik ne bo pri drugi Slavki več taka neroda kranjska. Preverjen sem, da bomo morda že prej iz Kragujevca slišali njegov zmagoslavni fantovski vrisk. Obradoval nas bo bolj, kakor so nas njegovi otožni prvenci.

Razveselili so nas pa vendar prav zelo, saj ta drobna knjižica pomeni, da naši delavci pri vlivanju kanonov in polnjenju granat niso izgubili srca. Obenem pa s srčno radostjo in spoštovanjem njih dela konstatiramo, da je kragujevški »Triglav« na svojo prvo knjižico z vso pravico natisnil ponosni naslov: Slovensko kulturno društvo.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 20. decembra 1930. katoličani: Fabijan in Sebastijan., pravoslavni: 7. januarja, Jovan Krstitelj.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Opera: Zločin in kazen. Gostovanje Hudožestvenikov.

Kino Matica: Sestra Marija.

Kino Ideal: Železna maska.

Kino Ljubljanski dvor: Detektiv Harry.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bohinc, Rimska cesta, Leustek, Resljeva cesta.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 20. januarja.

Danes sta na policijo prispeli kar dve ovadbi glede tatvine konj. En konj z vozom je bil odpeljan v Ljubljani, drugi pa v Sv. Jakobu. V soboto se je peljal na zapravljivčku s konjem v Ljubljano posestnik Jožef Rozman iz Podreča pri Smledniku. Spotoma ga je ustavil neznan možakar in ga prosil, naj ga vzame na voz, češ, da je utrujen in da ne more peš v Ljubljano. Rozman ga je vzel na voz. Med vožnjo mu je neznanec pripovedoval, da je že delj časa brez posla in da bi rad dobil službo.

V Ljubljani je Rozman zavil na dvorišče gostilne pri Novaku na Rimski cesti. Sam je stopil v gostilno in povabil s seboj tudi gosta. V gostilni sta kosila in popila polič vina. Okoli 1 je naročil Rozman tujcu, naj stopi na dvorišče in naj pogleda, kako je s konjem. Neznanec je vstal in odšel, toda nazaj ga ni bilo več.

Rozman je čakal in čakal, končno pa se mu je zdela neznančeva odsotnost sumljiva in stopil je sam iz gostilne na dvorišče. Presenečen je obstal. O konju in vozu, pa tudi o neznancu ni bilo duha ne sluha. Bilo je jasno, da jo je lopov pobrisal z vozom. To so tudi Rozmanu potrdili očividci, ki so bili prepričani, da je voz neznančeva last. Rozman je ves potrt iskal neznanca po mestu, pa ga ni našel.

Včeraj je Rozman tatvino prijavil policiji. Izročil je policiji tudi delavsko knjižico, glasečo se na ime Janez Zupan, rojen l. 1890 v Tržiču, katero mu je neznanec pustil. Ni izključeno, da je tudi knjižica ukradena in da jo je tat namenoma izročil Rozmanu, da ga spelje na napačno sled. Ukraden voz je bil zapravljivček, kobila pa je bila rjava z belimi lisami na nogah. Rozman ima 6500 Din škode. Policija sedaj poizveduje za premetenim tatom.

Druga tatvina konja je bila izvršena v Sv. Jakobu ob Savi. Tam je neznan tat odpeljal kobilo iz hleva posestnika Valentina Štebe v petek ponoči. Kobila je temnorjava z belo liso na glavi. Na prsih in na trebuhu je od sprege nekoliko oguljena. Stara je 8 let in vredna okoli 3300 Din. Tatvine je osumljen neki cigan, ki se je potikal po vasi.

Orožniki v Brežicah zasledujejo brata Andreja in Ivana Merslavića iz Jereslavca, ki sta posestniku Francu Ureku prodala par volov za 10.973 Din ter z denarjem pobegnila. Andrej je star 24, Ivan pa 25 let.

Te dni smo poročali o avanturah pustolovke Danice Tomažinove, ki je v mestu izvršila več premetenih tatvin. V soboto so orožniki v Štepanji vasi na podlagi policijske tiralice Tomažinovo aretirali.

Kmet in starinar.

Pri kmetu se oglasi starinar, ki bi rad kaj kupil. Pod streho najde krasno starinsko skledo, iz katere sreba mačka mleko. Da se ne izda, da ga mika skleda, začne ogledovati mačko in vpraša kmeta, koliko bi hotel zanjo. Koliko pa daste? vpraša kmet. 100 Din, odgovori starinar. Kmet malo pomisli, potem pa pritrdi. Starinar vzame mačko in pravi: Mucka lahko postane spotoma žejna in zato mi boste pač dovolili vzeti tudi tole skledo.

— Kaj vam pride na misel! se začudi kmet. Skledo mi kar pustite, kajti z njeno pomočjo sem prodal že sedem mačk.

Dnevne vesti

— **Iz zdravniške službe.** Sprejeta je ostavka, ki jo je podal na državno službo sreski sanitetni referent v Prevaljah dr. Boštjan Erat.

— **Nov pooblaščeni inženjer.** Inženjerju Stanislavu Peruzziju iz Kranja je dovoljena javna praksa na ozemlju naše države, specijalno iz stroke gradbenega inženjerstva.

— **Iz poštne službe.** Sprejeta je ostavka, ki jo je podala na državno službo manipulantka pošte v Ptuju Marta Rabič; iz državne službe je odpuščena manipulantka pošte v Laškem Ema Golja.

— **Iz »Službenih Novin«.** »Službene Novine« št. 13 z dne 18. t. m. objavljajo zakon o ustrojstvu ministrstva javnih del in njegove zunanje službe in zakon o plačah stalnih mesečnih in drugih dokladah, napredovanju in pokojninah profesorjev srednjih in strokovnih šol v resoru poljedelskega ministrstva. Kot priloga »Službenih Novin« je izšel seznam zakonov, pravilnikov, uredb, naredb, razpisov itd., objavljenih v »Službenih Novinah« od 1. julija do 31. decembra 1929.

— **Vseslovanski zdravniški kongres.** V septembru se bo vršil v Splitu vseslovanski zdravniški kongres. Kralj je sprejel pokroviteljstvo, minister narodnega zdravja je pa že odredil kredit za priprave in za kongres sam. Priprave so v rokah profesorjev medicinskih fakultet in zdravnikov iz Beograda, Zagreba in Ljubljane.

— **Glasilo »Putnika«.** Na konferenci glavnih organizacij za pospeševanje tujskega prometa v naši državi je bilo sklenjeno, da postane »Jugoslovenski turizem« oficijelno glasilo »Putnika«, tako da bo odslej edini uradni organ za propagando naše države v inozemstvu. Revija bo izhajala odslej izključno v tujih jezikih in se bo imenovala »Jugoslavija«. Te dni je izšla januarska številka »Jugoslovenskega turizma« pod novim naslovom. Prinaša zelo zanimive članke v nemščini, angleščini in madžarščini ter prvič tudi v poljščini. Uredništvo in administracija ostaneta v Splitu.

— **Za mednarodne zimsko - sportne prireditve**, ki se vrše v dneh 30. januarja do 2. februarja t. l. na Bledu in v Bohinju, vlada veliko zanimanje. Poleg Jugoslavije bodo tekmovali Čehoslovaki, Rumuni, Avstrijci, Nemci, Poljaki, Norvežani in Francozi.— Iz vseh krajev naše države se pričakuje velika udeležba, vsled česar bodo na razpolago tudi posebni vlaki. **Udeleženci** uživajo po železnici polovično **vožnjo od** izhodne postaje do Bleda ali Boh. **Bistrice.** Pri odhodu si kupi vsak celo karto, katera velja za brezplačno vožnjo za nazaj proti potrdilu JZSS, ki ima za časa prireditev pisarno skupno s »Putnikom« v Parkhotelu na Bledu. Prijave k udeležbi **sprejema do 25. t. m.** »Putnik«, Tourist-Office, Ljubljana, Dunajska cesta 1.

— **Železniške olajšave.** Za X. mednarodni jubilejni vzorčni velesejem v Ljubljani, ki bo od 29. maja do 9. junija, so dovolile železniške popuste doslej sledeče države: Avstrija, Češkoslovaška, Nemčija, Poljska, Rumunija, Sarsko ozemlje, Švica po 25%, Grčija 50%, Ogrska pa ugodnost razreda za razred, t. j. plača se n. pr. tretji razred osebnega vlaka, vozi pa se z brzim.

— **Dražba kož divjadi** bo dne 27. in 28. t. m. v prostorih velesejma v Ljubljani. Nabralo se je že mnogo tega dragocenega blaga, sprejema pa se še do 25. t. m. — Opozarjamo tiste, ki svojih kož še niso odposlali, naj to nemudoma store. Naslov je »Divja koža«, Ljubljana, velesejem. »Divja koža« si čim dalje bolj osvaja ne samo Slovenijo, ampak tudi vzhodne pokrajine naše države, od kjer prihaja mnogo blaga, pa tudi kupcev. Razen domačih so najavljeni tudi kupci iz Avstrije, Nemčije, Italije, CSR, Poljske in Anglije.

— **Naše ženstvo opozarjamo na »Gospodinjski koledar« za leto 1930, ki prinaša** poleg raznih zanimivih in poučnih navodil in nasvetov za hišo in dom tudi mnogo novih kuhinjskih receptov. Zelo praktično je tudi urejen v koledarju **troškovnik za vse** dni v letu, kamor zapisuje skrbna gospodinja svoje dnevne izdatke. Koledar je naprodaj po vseh knjigarnah in **pri vseh podružnicah** Jugoslovenske Matice. Naročila po pošti sprejema Jugoslovenska **Matica v** Ljubljani. Cena 20 Din, za člane 16 Din, s poštnino 1.75 Din več.

— **Monsignora Toma Zupana sklad.** Ciril Metodova podružnica v Kranju je poslala za monsignor Toma Zupana sklad 432 Din. Cela zbirka znaša **do danes 20.525** Din. Lepa hvala nabiralcem! 48-n

— **Pet lepih knjig** je letos izdala Goriška Matica, in sicer *Koledar* za leto 1930 z bogato vsebino, povest pisatelja Slavka Slavca *»Čigava si?«*, vzgojno knjigo *»Pod domačim krovom«* izpod peresa Cirila Drekonja, tretji zvezek *»Zdravje in bolezen v domači hiši«*, v katerem podaja dr. Potrata nasvete za zdravljenje, ter mladinsko knjigo *»Slike iz prirode«*, ki jo je spisal prijatelj mladine Nande Vrbanjakov. Vse te knjige stanejo samo 28 Din, s poštnino 32 Din. Poleg teh knjig je izdala Goriška Matica tudi še Bevkov roman *»Umirajoči Bog Triglava«*, kjer opisuje pisatelj pohod inkvizicije Čedada na Kobarid, ter knjigo Gizele Majeve *»Vzorna gospodinja«*, ki jo prav toplo priporočamo našemu ženstvu. Vsaka teh knjig stane 15 Din, s poštnino pri vsaki 1 Din več. Knjige se naročajo in dobivajo pri založbi »Jug« v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7-II.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno, sicer pa brez izpremenb. Včeraj je bilo lepo samo v Splitu, drugod pa oblačno in megleno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 10, v Skoplju 5, v Zagrebu 4, v Beogradu 3, v Ljubljani in Mariboru 2 stopinji. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.3 mm, temperatura je znašala —2.6 C.

— **Obrtniški knjigovodski tečaj v Celju.** Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani priredi v Celju knjigovodski tečaj za obrtnike. Tečaj se bo vršil od 16. marca do 4. aprila t. l. po tri dni na teden in sicer ob nedeljah od 8. do 11. dopoldne ter ob sredah in petkih od 15. do 18. popoldne. Obisk bo zato omogočen tudi okoličanskim obrtnikom, ker se bodo mogli k predavanjem voziti vsakokrat z železnico ter takoj po predavanju zopet oditi domov. Predavanja, ki jih bo vodil prvovrsten strokovnjak, bodo poljudna tako, da se bo mogel vsak udeleženec brez posebne težave upoznati s potrebnim knjigovodstvom in raznimi manipulacijami, ki so z njim v zvezi (nakazila, čekovni promet, manipulacije z menicami, bančno poslovanje itd.). Po razpoložljivosti prostora se bodo sprejeli v tečaj tudi starejši pomočniki. *Prijave z natančnim naslovom je poslati najkasneje do 1. februarja 1930 na Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani.* Podrobnejša navodila dobi vsak prijavljenec pismeno.

— **Velik naval na Šmarno goro.** Včerajšnjo lepo nedeljo so izkoristili Ljubljančani za izlete v bližnjo ljubljansko okolico. Ogromen je bil naval na Šmarno goro, na katero so romale cele množice nedeljskih izletnikov. Veliko turistov je bilo tudi na Sv. Katarini, na Grmadi in na drugih hribih.

— **Naša opera bi lahko postala prva.** V članku pod tem naslovom v sobotni številki »Slov. Naroda« popravi: S tako umno politiko se je doseglo, da je gledališče vedno lepo obiskano.

— **Nesreče in nezgode.** Anton Kunaver, posestnikov sin iz Moravč pri Kamniku, si je v soboto pri delu zlomil desno nogo. — Istotam se je v gozdu ponesrečil delavec Anton Cerar, ki je tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. — Žagar Ivan Vidmar iz Most, zaposlen v tovarni »Titan«, je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno oko. — V Mostah je na poledenelih tleh padla v soboto zasebnica Frania Vrhovnik in si zlomila desno nogo. Vse ponesrečence so prepeljali v bolnico.

— **Z oslom zgoreč v hlšici.** V Debarju je te dni izbruhnil požar v hišici Nekla Vajsilovića. Ogenj se je naglo razširil in hipoma je bila hišica v plamenu. Vajsilović se ni mogel rešiti in je zgorel, z njim pa je zgorel tudi njegov osliček, ki je bil vse njegovo imetje.

— **Težka avtomobilska nesreča pri Subotici.** V Bačkem Novem selu pri Subotici se je te dni pripetila težka nesreča. Inženjer Matijević se je odpeljal v avtomobilu k Dunavu, da pregleda nasipe. Šofer je zavozil preblizu nasipa in avto je strmoglavil več metrov globoko. Šofer se je ubil, dočim je ostal Matijević nepoškodovan.

— **Zločin nad osemletnim otrokom.** V Velikem Bečkereku je te dni neki perverznež zlorabil 8letno Marijo V. in jo okužil. V petek je deklica na cesti spoznala napadalca, na kar so ga roditelji ovadili orožnikom. Gre za upokojenega orožniškega narednika Jakoba Sundrića. Mož je bil aretiran.

— **Mož odpeljal dekleta.** Kmet Kosta Vojnov je lazil za lepo Olgo Reiterjevo, hčerko veleposestnika v Répaji v Vojvodini, ki pa se zanj ni mogla ogreti. Tudi njenemu očetu snubec ni bil všeč. Kosta je končno uvidel, da so vsi napori zaman in pred 6 meseci se je poročil z drugo. Reiterjevi in tudi sosedje so bili prepričani, da je na Olgo pozabil in da se je že potolažil. Toda te dni se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Ko se je Olga v četrtek zvečer vračala s plesa s sestro in materjo domov, jih je na poti ustavil Vojnov, pograbil je Olgo in jo odvedel. Drugi dan so ga prijeli orožniki. Vojnov je priznal, da je dekleta ugrabil, dejal pa je, da brez nje ne more živeti. Njenega skrivališča ni hotel izdati. Orožniki Olge še niso našli.

— **Podjetni sleparji.** Somborska policija je te dni izsledila podjetno sleparsko družbo, ki je na različne načine sleparila naivne seljake. Glavar družbe je bil brezposelni Josip Hermann, ki je bil že pred dvema letoma z Arapadom Seemannom zapleten v ponarejalsko afero. Oba sta bila takrat obsojena na leto dni ječe, po prestani kazni pa izgnana iz Jugoslavije. Te dni sta se lopova zopet pojavila v naših krajih in sicer v Stanišiću, Čonoplji, Parabuču in Somboru. Seljakom sta skušala natveziti, da imata stroje za izdelovanje 100 in 100 dinarskih bankovcev, da pa potrebujeta nekaj obratnega kapitala. Na lim jima je šlo več naivnežev, ki so jim dali od 2000 do 10.000 Din na račun. Neki seljak iz Čonoplje je dal celo 19.000 Din. V Somboru sta lopova pregovorila lastnika avtotaksija, da je prodal svoj avtomobil in denar izročil njima. Končno pa so prišle sleparije na dan in orožniki so oba pustolovca zaprli.

— **Strašna rodbinska tragedija.** V Dolnjem Borcu v Slavoniji se je te dni odigrala strašna rodbinska tragedija. Posestnik Tošo Nemić je bil pijanec in posledica tega so bili stalni rodbinski prepiri in pretepi. Te dni se je Nemić nekega večera vrnil pijan domov. Žena in 13letna hčerka sta bili že v postelji. Nemić je v pijanosti hotel posiliti hčerko, ki je pa skočila iz postelje in bežala pred njim. Oče je planil za njo, mati ji je pa priskočila na pomoč. Nemić je potegnil iz žepa nož, toda njegova žena je bila urnejša. V kotu je pobrala sekiro in oplazila moža tako močno po glavi, da mu je prebila lobanjo. Nemić je tri dni ležal v agoniji, končno je pa umrl. Žena je bila aretirana.

Zagonetka.

— Meni so ženske odprta knjiga, katero razumem od začetka do konca.

— Hm, ali pa razumeš, kaj misli šoferka, če označi z roko smer svoje vožnje. Jaz tega ne razumem.

Iz Ljubljane

—lj **Pribod Hudožestvenikov v Ljubljano.** Včeraj ob 13.45 je prispela skupina slovitih Hudožestvenikov na turneji po Jugoslaviji iz Zagreba v Ljubljano. Hudožestveniki so se nastanili v hotelu »Union«. Drevi prirede v opernem gledališču prvo predstavo.

—lj **Opozorilo hišnim posestnikom.** Mestni magistrat opaža, da hišni posestniki zanemarjajo in ne vzdržujejo v redu strešnih odtokov, žlebov, snegolovov, odpadnih cevi, peskolovcev in odtočnih kanalov in da se strešne vode prosto razlivajo po hodnikih in cestiščih. **Vsi posestniki se v smislu § 54 stavbnega reda za Ljubljano in pa v smislu cestno-policijskega reda ponovno pozivajo, da takoj uredo strešne odtoke v zmislu predpisov.** Proti vsem posestnikom, ki bi pozivu ne ustregli, se bo kazensko postopalo.

—lj **Predavanje v »Pravniku«.** V sredo 28. t. m. bo nadaljeval na sestanku društva »Pravnika« gosp. apelacijski sodnik dr. Edvard Pačnik svoje predavanje: »Sreska kot kazenska sodišča po novem kazenskem postopniku«. Predavanje se bo vršilo točno ob šestih popoldne na sodišču v Ljubljani, soba štev. 79 in vabi k obilni udeležbi odbor.

—lj **Za predpustni repertoar** pripravlja ljubljanska drama novo veseloigro znamenitega in našemu občinstvu znanega in priljubljenega komediografa Nestroya. Njegovi veseloigri »Danes bomo tiči« in »Utopljenca« sta se občinstvu izredno priljubili, zato ni dvoma, da bo tudi ta nova veseloigra priklenila vse ljubitelje Nestroya. V glavnih vlogah bodo nastopili tudi to pot popularni in priljubljeni g. Cesar, humorni g. Kralj in še cela vrsta drugih članov naše Drame. Za deco se pripravlja Spitzerjeva otroška zgodba o »Pogumnem Tončku«. Po teh dveh premijerah pristopi drama k vajam za Snakespearejevo pravljično veseloigro »Vihar« v prevodu Otona Župančiča. Premijera Nestroyjeve veseloigre se bo vršila v soboto 25. t. m.

—lj **Šesti družabi večer Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani** bo pojutrišnjem v sredo 22. t. m. ob pol 9. zvečer v prostorih restavracije »Zvezda«. Na vrsto pride izredno zanimivo predavanje o predmetu »Trgovina in morala«. Predavanje o tem vprašanju je ljubeznivo prevzel monsignore g. dr. Josip Ujčič, redni vseučiliški profesor v Ljubljani. Gospod predavatelj je govornik odličnega slovesa, pa njegovo predavanje o tako važnem predmetu zasluži največjo pozornost. Po končanem predavanju poje Završanov kvartet in igra godba. Družabni večeri s predavanji so se hitro priljubili v našem mestu in je udeležba vedno mnogoštevilna. Gostje so dobrodošli. Vstop je brezplačen. 46-n

—lj **O bodoči Ljubljani** bo pod okriljem ZKD predaval v torek 21. t. m. ob 20. v kazinski dvorani stavbni nadsvetnik g. ing. Mačkovšek. G. predavatelj bo opisal razvoj Ljubljane v zadnjem času, nato pa se bavil z aktualnimi tehničnimi problemi, katerih rešitev zahteva bodoča velika Ljubljana. Svoja izvajanja bo ponazoril s številnimi skioptičnim slikami in narisi.

—lj **Za ljubljanske naročnike** smo danes priložili reklamno dopisnico družbe »Kurivo«, Dunajska cesta 33 (Balkan), katero tvrdko pri nabavi kurjave kar najtopleje priporočamo. 45-n

—lj **Klub ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani** vabi svoje člane, da se udeleže občnega zbora kluba, ki se bo vršil 7. februarja 1930 ob 20. zvečer v gostilni Činkole, Kopitarjeva ulica. Obravnavalo se bo važna vprašanja. Člani, ki si žele nabaviti psa iz inozemstva, se naprošajo, da javijo svoje želje klubu pismeno ali na občnem zboru. 47-n

—lj **Zimsko kopališče SK Ilirije** je dostopno javnosti ob nedeljah in praznikih ves dan, ob delavnikih pa od 10. do 17. ure in od pol 19. do 20. ure. Opozarjamo vsakogar, da se pred odhodom iz kopališča ohladi in posuši lase in ušesa v posebni v to svrho pripravljeni predsobi. Temperatura vode je 24 do 25 stopinj C in zraka 28 do 30 stopinj C. Člani SK Ilirije imajo znižano vstopnino.

—lj **Tudi starejši gospodje naj se sistematično uče plavanja.** Res je, da večina zna plavati, vendar pa ponajvečkrat samo toliko, da se obdrži nad vodo. Da se nudi tudi starejšim gospodom prilika naučiti se vseh vrst plavanja preko zime, namerava prirediti SK Ilirija posebni tečaj in uvesti sistematičen trening pod vodstvom priznanega nemškega trenerja g. Deutza. Ta tečaj se otvori na pobudo številnih gospodov. Prijave sprejema do 24. t. m. predsednik SK Ilirije dr. Dular, velesejem. Če se javi dovoljno število dam, se otvori tudi za te podoben tečaj. Plavalni sport je eden najlepših in najbolj zdravih ter harmonično razvija celo mišičevje.

—Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno** hvalijo pristno **»Franz Josefovo« vodo,** ker se lahko použije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. — **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 8-T

PRAV IMA.

»Sedaj pa še povej, kedaj je umrl kralj Samo.«

»Tega ne vem. Ali morda ti to veš, papa?«

— Seveda.« — No, zakaj pa potem mene vprašuješ!«

Čudna logika.

Trgovec: Trgovina mi ne nese celo leto niti beliča.

— Pa jo zapri.

— Zapri, zapri — od česa naj pa živim?

Iz grajske republike

Ker je pod tem naslovom prinesel »Slov. Narod« nekaj tako očitnih netočnosti in zavitih informacij moramo pribiti nekaj dejstev, ki naj osvetle položaj Gradu in grajske republike. Najprej čast materam, ko so še matere in rode in se ukvarjajo z otroci, dočim se moderne dame otepavajo otrok in se bodijo sprehajat na Grad s svojimi psički, ki pač delajo gozdnemu čuvaju več preglavic kot otroci, ki se magari gredo ravbarje in žandarje. Tudi otroci naj imajo svoje veselje! Da pa javnost ne bo mislila, da na Gradu žive svoje divje življenje divje zveri, ki hišnika Lavtarja tirajo v prezgodnji grob, moramo odločno povedati, da smo na Gradu do danes še ljudje, ki krotitelja, vrhovnega poglavarja, polnomočnega zastopnika mestne občine, sodnika, varuha Lavtarja ne poznamo in ne pripoznamo. Mi vemo, da je z dekretom imenovan samo za hišnika, ki je pa višjim funkcijonarjem mestne občine prav tako podrejen kot mi prebivalci; če je pa osivel — koliko jih je že in koliko jih bo še — niso k temu pripomogle številne funkcije, niti ne grajski otroci, ki z gospodom hišnikom nimajo nikakih stikov; kajti v njegovo uradno poslovno sobo nimajo dostopa.

Kar se pa piše o Čarugah in Prpičih, je zmotno, ker grajski otroci teh imen še poznajo ne in se tudi s predpotopnimi navadami ne ukvarjajo, čeprav jim dopisnik očita, da ljubijo brloge in ravbarske jame. Po deset in tudi po več let smo na Gradu, pa o teh še nismo čuli.

Najbolj čudno se nam pa zdi, da je dopisnik tako pavšalno obsodil otroški vrtec ali zavetišče. Če mu je že na tem, da reši g. hišnika pred strašno nadlogo, naj bi vsaj z večjo ljubeznijo pisal o zavetišču. Ideja zavetišča je umestna in na Gradu več kot potrebna: zavetišča se otroci prav nič ne otepavajo, ker jih mestni očetje niso pritegnili k svojim sejam, da pa je nekaj nasprotnikov zavetišča, je pa tudi res. Celo podpise so zbirali nekateri: bili so nahujskani, to vemo, podpisali so pa nekateri, ki niti otrok nimajo, pa bi radi odločevali o usodi zavetišča, tudi to vemo. Če pa občina ni oddala izpraznjenih stanovanj, zavetišča na papirju ne zadene krivda.

Kar se pa potov tiče in pretiranega besedičenja o grajskih sportnikih, povejmo odkrito, da smo grajski prebivalci sami primorani »sportniki«, ker so letos pota tako slaba, da včasih res držemo proti Ljubljani.

In še nekaj! Da smo na Gradu normalni ljudje, kaže dejstvo, da znamo priskočiti na pomoč tudi bednim ljudem. Za Košakovo je nabirala denar Lenčka Dražil, Lavtar ga je preštel in s sklepom še drugih funkcijonarjev je sirota, ki pa je že več dni v bolnišnici, prejemala hrano itd. O zbirkah za ruske invalide pa do danes še nismo čuli, če se pa v kapeli nabirajo prispevki za zamorčke, je pač stvar cerkve in stvar vernikov in je stvar proste volje prebivalcev. I. P.

Tramvaj ali avtobus

Že toliko se je pisalo o avtobusnem prometu, slišalo nebroj utemeljenih kritik in opazk, toda ni se še našel pisec, ki bi vendar stvarno opisal dobre in slabe strani enega ali drugega prometnega sredstva. V mislih imam vsekakor progo Ježica - Vič, ki jo vzdržuje maloželezniška družba. Na tej progi je itak že projektirana električna cestna železnica. To je tudi edino pametno in prav, kajti v malem ali srednje velikem mestu je edino mogoče prometno sredstvo električna cestna železnica. Naš slavni avtobus vozi kakor se mu zljubi; vsake pol ure, v gotovem času tudi samo vsako uro. Vprašam vas, merodajne gospode, ali je to promet? Ali je to zanesljivo prometno sredstvo, če izostane en voz zaradi defekta in torej celo uro ni avtobusa? Ali more biti potnik siguren, da pride, recimo s Tržaške ceste, v eni uri na kolodvor? Ne! Naj omenim samo en primer, da boste uvideli, kaj nudi prav za prav ta avtobusna zveza.

Bilo je deževne nedelje popoldne. (Če želite, vam postrežem tudi z datumom.) Ob pol šestih popoldne stopim do postajališča na križišču Tržaške in Rimske ceste, da počakam avtobus in se popeljem na kolodvor. Ura je tričetrt na šest . . . Nič. Ura je šest . . . Nič. Ob petih sem pa točno slišal, da sta šla dva voza drug za drugim proti Viču. Kar se vendar ob četrt na sedem prizible avtobus popolnoma natrpan, se za hip ustavi, (niti ne popolnoma), vrata se sploh ne odpro in takoj odpelje dalje. Jaz naj pa s kovčegom zlezem skozi zaprta vrata v nabito poln voz. Ali pa na streho? Saj lilo ravno ni močno: — Torej moram počakati na dežju drugega avtobusa. Vlak seveda je tako obziren in je tudi najbrž počakal na »zvezo« z mestnim avtobusom: Torej ob 6.35 sem po enournem čakanju lahko stopil v avto, ki slučajno ni bil čisto natrpan, tako da sem dospel srečno ob sedmih na kolodvor. Od Bavarskega dvora pa do kolodvora je tudi še lepih tristo metrov. To omenjam zato, ker je to tudi minus več pri prometu z avtobusi z ozirom na zvezo s kolodvorom. Ne omenjam pa poleg vsega tega prahu, ki ga dvigajo avtobusi poleti, blata, ki ga brizgajo ob deževju na vse strani, brezobzirne brzine, s katero vozijo šoferji, kadar imajo zamudo, tresenja, ki ga povzročajo težki vozovi itd., kar pa vse pri cestni železnici odpade.

Prednosti električne cestne železnice: Vozi redno svojih vsakih 5—7 minut. Prenatrpanosti se ni bati, ker je prvič več vozov v prometu in drugič v slučaju navala počaka pet minut na drugi voz. Pol ure je pa malo preveč. Za družbo samo je električna cestna železnica mnogo bolj rentabilna, kajti avtobusi imajo relativno mnogo več defektov kot tramvajski vozovi in so popravila na avtobusih nesorazmerno dražja. Kje pa je šele draga pnevmatika? Zanesljivost tramvaja je njegov velik plus. Ravno mnogi defekti so krivi, da je avtobus nezanesljivo prometno sredstvo.

Oglejte si velika mesta: Tam si sploh ne morete misliti prometa brez tramvaja. N. pr. Dunaj s svojim gostim in ženijalno izpeljanim tramvajskim omrežjem. Avtobus služi tu le kot dopolnilo in samo v notranjem mestu (I. okraj), ki je celo popolnoma asfaltirano. Tu, kjer so že ozke ulice in zaradi velikega prometa pride v poštev avtobus zaradi večje prometne elasticitete. Pa je svoj čas nekdo pisaril, da mečejo iz nekaterih večjih mest tramvajska omrežja. To pa je bilo samo v najprometnejših delih mesta iz istega razloga, kakor v dunajskem prvem okraju. Periferija pa mora biti povezana edinole z omrežjem električne cestne železnice. Kaj pa ceste, ki jih avtobusi razorjejo? Ali je mestna občina vzela to v proračun, ko je uvedla avtobusni promet? Zopet en argument več, da spada avtobus samo na tlakovane ceste, kjer je jako močan cestni in potniški promet, kjer lahko tudi avtobusi vozijo v presledkih petih minut, ne da bi riskirali pasivnost, medtem ko za tramvaj ni nobena nesreča, če pelje kak voz prazen. Asfaltiranih cest in pa tako močnega prometa se pa v Ljubljani še ni treba bati. Zatorej v malem mestu na eventualno netlakovane ceste edinole **električno cestno železnico!** Mešrau.

Nujna prošnja

Zadnjič smo čitali, da se Friškovec lepo zaziduje in olepšava, danes pa prosimo, uslišite nujno prošnjo vseh v bližini se nahajajočih posestnikov vil in strank. Morda bodo te vrstice le vzpodbudile merodajne kroge, da se osebno prepričajo, kako prijeten duh se širi iz vojašniških hlevov in kupov gnoja, katerega odmetavajo za zid tik ob Majstrovi ulici tako, da si mora človek, ki pasira ta del mesta, zatisniti nos, kaj šele mi, ki ves dan vdihavamo te dobrote! Saj ne moremo niti pošteno prezračiti stanovanj, da se nam sobe ne napoje s smradom gnoja itd.

To bi se vendar dalo odpraviti in če že res morajo ostati hlevi vojašnice kjer so, bi se vsaj lahko poskrbelo, da bi se gnoj izvažal drugam. Saj to nikakor ne odgovarja sanitetnim predpisom, in kako pridemo mi do tega, da vdihavamo ta smrad leto in dan in nam zasmradi celo okolico gnoj, ki ne spada tja? Toliko za danes.

Eden v imenu vseh posestnikov na Friškovcu.

Iz Celja

—c **Intervencija celjske mestne delegacije v Beogradu.** Po poklonitvi Nj. Vel. kralju so ostali v Beogradu v svrho ureditve nekaterih važnih celjskih občinskih vprašanj župan g. dr. Goričan, obč. finančni referent g. dr. Vrečko in šef mestnega stavbnega urada g. inž. Pristovšek. Najprej je bilo treba rešiti vprašanje regulacije Savinje. Obiskali so gradbeno ministrstvo in v isti zadevi tudi prometno ministrstvo, ki mora k dosedanjemu projektu izreči svoj pristanek, ker se zaradi struge preloži tudi železniška proga. Prometno ministrstvo bo osvojilo ta načrt, zlasti zato, ker odpadeta dosedanja dva železniška mostova v Celju in ker bo potem znatno povečan in podaljšan celjski kolodvor. V vojnem ministrstvu bodo tudi podpirali novi načrt Savinje z ozirom na državno obrambne potrebe ter bo to ministrstvo po možnosti izvedbo načrta podprlo tudi z izdatnim denarnim prispevkom. Glede izplačila drugega obroka kaldrmine v znesku okrog 1,200.000 Din so dobili delegati v generalni direkciji carin zagotovilo, da bo znesek takoj izplačan, kakor hitro bodo prispeli v Beograd zadevni akti od dravske banske uprave, ker ima Celje pravico do tega denarja. V finančnem ministrstvu je bilo delegaciji zagotovljeno, da bo celjski občinski proračun za l. 1930 odobren sigurno do 25. t. m. Načelnik finančnega ministrstva g. Tosić je v toplih besedah pohvalil vzoren red in točnost v vsakoletnih celjskih mestnih proračunih.

—c **Občni zbor Savinjske podružnice SPD v Celju** se bo vršil v četrtek 6. februarja ob 20. v klubovi sobi Celjskega doma. V slučaju nesklepčnosti se bo vršil občni zbor v istih prostorih v smislu paragrafa 16 društvenih pravil pol ure pozneje. Dnevni red je: Pozdrav načelnika, poročila društvenih funkcijonarjev, sklepanje o prepustitvi Hausenbiehlerjeve koče Trboveljski podružnici, volitev novega odbora, preglednikov računov in zaupnikov ter slučajnosti

—c **Izredni občni zbor SJSU,** župe za Slovenijo, se bo vršil nepreklicno 26. t. m. dopoldne v Celju v Narodnem domu. Ker je udeležba obvezna za vse družine, prijavite takoj delegate!

37

Marcel Priollet

Seržant Diavolo

Roman

Upam pa, da mi boste dovolili nadomestiti vam vsaj deloma ubogo sestro, da boste čutili, da niste sami na svetu, da imate sorodno dušo, na katero se lahko vedno zanesete.

Zato sem vam hotela povedati, da so vam vrata mojega skromnega stanovanja vedno na stežaj odprta. Če boste hoteli, se lahko vedno zatečete k meni in poskrbela bom, da najdete pri meni vsaj senco domačega ognjišča.

Kaj ni naravno, da zaceli rane v moževem srcu žena? Hočete, da postanem vaša strežnica. Zaupajte mi skrb za zdravljenje vaše duše!

— Da, da. — je vzdihnil seržant Diavolo.

— Najti prijatelja v nesreči je tako redek primer, da mi je vaša plemenitost tem dražja. Od danes bom v težkih trenutkih vedno mislil na vas. Ta spomin mi bo pomagal premagati vse težave.

Vaše ime je lepo . . . Magdalena. Če ga izgovorim, mi zveni kot laskanje. In kako lepo vam pristoja. To ime je izraz opojnih čarov vašega obličja in melodije vašega glasu.

Da nisem siromašen seržant tujske legije, brez denarja in brez bodočnosti, bi se morda ne zadovoljil z vlogo prijatelja, katero ste mi izvolili dodeliti. Zahteval bi drugačno . . .

— Drugačno? — je vprašala Magdalena de Vaulnes z vzpodbujajočim glasom.

— Da, toda izbral sem si neugoden trenutek za tako priznanje. Bil bi sebičnež, če bi mislil samo nase, dočim moja uboga sestra morda baš ta hip največ trpi.

— Ubogo dete! — je dejala Vürfova ljubica sočutno. — Njena poročna noč je morala biti res žalostna.

— Ah, če bi zalotil lopove, ki so jo ugrabili! — je vzkliknil seržant Diavolo in stisnil pesti.

Magdalena mu je pogledala v oči in vprašala:

— Kaj bi storili z njimi?

— Mislim da bi jih na mestu zadavil.

— Kaj bi mogli biti tako kruti?

— Da.

— In tudi če bi bila glavni krivec — lepa dama?

Seržant Diavolo ni odlašal z odgovorom. Srdito je vzkliknil:

— Nikoli se mi niso smilili oni, katere sem obsodil. Čeprav bi bil lopov, ki je ugrabil Beatrico, bogat ko Krez ali lep ko angel, bi se ne mogel zamašati na mojo usmiljenost. Poznam samo en način pravice — kaznovati zlo z zlom. Seržant Diavolo ne pozna odpuščanja.

Magdalena de Vaulnes se je lahno zdrznila. Odkar jo je usoda vrgla iz aristokratske družbe, je bila vajena plavati med nevarnostmi kakor mornar med pečinami.

Toda še nikoli, ne, še nikoli ni naletela na tako nevarno silo, kakršna je odlikovala seržanta Diavola, ki ni bil niiče drugi, nego Maxime de Frileuse. O tem je bila Magdalena trdno prepričana.

Šele zdaj je razumela, kako more človek njegovega kova premagati vse svoje sovražnike.

Tega moža se je začela bati. Toda ta strah ji je bil skoro prijeten. Magdalena je uživala, kakor perverzna ženska, žejna novih senzacij.

Našla je sebi enakega nastrotnika. Še na misel ji ni prišlo umakniti se iz bojišča. Borba je postajala zanimiva in vedno bolje jo je mikala.

— Pomirite se, prosim, pomirite se, — mu je prigovarjala. — Moje besede so bile samo neutemeljena hipoteza, o tem sem prepričana.

Zločinci so vedno grdi, saj veste. Podla duša se jim pozna že na obrazu.

— Moralo bi biti tako in če bi bilo, bi lahko izsledili lopove, ki so ugrabili mojo sestro. Toda največji lopovi se znajo žal skriti pod krinko najnedolžnejših ljudi.

Komaj je izgovoril te besede, je Maxime de Frileuse pomislil, da se je predolgo mudil pri dražestni Magdaleni de Vaulnes.

Klicala ga je sveta dolžnost. Moral se je posloviti od te žene, ki mu je bila neizrečeno všeč.

— Pri vas sem se potolažil in pomiril. Zdaj čutim v sebi dovolj poguma in moči, da znova skočim v vrtinec življenja. Dovolite, da odidem.

— Hočete, da vas spremim? — je vprašala Magdalena de Vaulnes plaho.

— Ne, morda mi preti nevarnost. Nočem, da bi jo delili z menoj.

Ostanite tu, kjer je vaše mesto. In zadovoljite se s tem, da se me boste spominjali... mene, ki ne bom našel prej miru, ne pokoja, dokler ne vrnem mlade žene njenemu možu.

— Pojdite in bodite brez skrbi, seržant. V mislih vas bom zvesto spremljala povsod in v najtežjih trenutkih bom z vami.

Kadar boste nesrečni, spomnite se, da je Magdalena de Vaulnes vaša prijateljica in da bi vas rada videla zopet brezskrbnega in veselega.

— Hvala! — je vzkliknil Beatricin brat.

Približal se je trenutek ločitve. Magdalena de Vaulnes je stopila k svojemu prijatelju tako blizu, da se ga je dotikala.

Podala mu je roko. Seržant bi jo bil najraje strastno objel in poljubil. Zadostovala bi bila samo ena kretnja, pa bi bila v njegovem naročju.

Toda Maxime de Frileuse te kretnje ni napravil. Usoda nesrečne sestre mu je preveč rojila po glavi, da bi se udajal ljubavni opojnosti.

In tako je odšel.

Čim so se zaprla vrata za njim, se je Magdalena de Vaulnes razočarano zarežala. Upala je, da zadrži Maxima de Frileuse delj časa pri sebi.

Toda takoj je spoznala, da zahteva preveč naenkrat.

Že ta sestanek je bil zanjo velik užitek. Zdaj lahko mirno čaka trenutka, ko bo njena osveta končana. Nekaj časa je razmišljala, potem je pa stopila v alkoven, ki ji je nadomeščal toaletni salon.

Morda je hotela obleči promenadno obleko namesto domačega plašča, v katerem je sprejela Maxima de Frileusa.

Ta domneva je bila napačna. Magdalena je plašč odložila in ostala v črnem svilenem trikoju, katerega je imela na sebi, ko se je plazila ponoči nalik demonu po hodnikih hotela »Imperia«.

Vzela je še bodalo in žepno svetilko, kakor po navadi. V žep je vtaknila sveženj ključev. Potem je pa ostala kar v alkovni, namesto da bi se preoblekla in smuknila skozi vrata, vodeča iz njenega brloga.

S prstom je potegnila previdno po lesenih obojih od zgoraj navzdol. Kar se je del stene zasukal okrog svoje osi in odprl pot na temno vijugasto stopnišče.

Magdalena je stopila na prvo stopnico in zaprla za seboj tajni vhod. Potem je prižgala električno svetilko in odšla po stopnicah v klet.

Stopnica za stopnico je ostajala nad njo. Slednjič se je ustavila.

Odpela je od svežnja ključ in odklenila z železom okovana vrata, vodeča v globoko klet.

Že je hotela prestopiti prag, ko je skočila pred njo velika podgana, katero so bili njeni koraki očividno zmotili pri delu.

Magdalena de Vaulnes je bila pogumna. Posmehovala se je moškim, toda pred ostudno podgano se je tresla. Prestrašeno je kriknila, toda kmalu si je opomogla od strahu.

Odklenila je še ena vrata, vodeča v vlažne in temne podzemne labirinte. Končno je prišla do zadnjih vrat. Za hip se je zamislila Škodoželjno se je nasmehnila in zamrmrala:

— Bogme, izborno skrivališče, izborno skrivališče!

Kaj je pripravila Magdalena de Vaulnes to varno zavetišče globoko pod zemljo zase? To je bilo malo verjetno, kajti vse je kazalo, da mlade dame bivanje v kleti nič kaj ne veseli.

Morda je pa skrivala vohunka tu tajne dokumente, katere so ji izročili člani bratovščine »Črne perunike«?

Vürfova ljubica je potegnila težka lesena vrata k sebi. Toda pot še ni bila prosta, kajti vhod v to najnižje ležečo klet je zapirala gosta mreža.

In za to mrežo je moralo čepeti človeško bitje, kajti po podzemlju se je neprestano razlegalo stokanje in ihtenje.

Na tleh, pokritih s slamo, leži drgetajoče človeško telo. Ta prizor bo nedvomno omehčal srce Magdalene de Vaulnes.

Lepa pustolovka odpre na stežaj vsa vrata te ječe, katere tajna ji je dobro znana.

Pred meseci bi bila bankirjeva vdova nedvomno storila tako. Takrat je bila še srečna in ni slutila, da dremlje v nji toliko zlobe in krutosti. Dokler je bila srečna, ni hotela storiti nikomur nič žalega.

Odkar jo je pa doletela nesreča, odkar je šlo vse njeno premoženje rakom žvižgat, odkar je spoznala, da ji obračajo vsi bivši prijatelji hrbet, je Magdalena čutila, da je nastala v njenem srcu temeljita izpremememba.

Sovraštvo, ta neskromni in neizprosni vladar, je kraljeval despotično v srcu Magdalene de Vaulnes. Vodil jo je za roko po potih, po katerih so hodili najbolj zakrknjeni zločinci. Napravil je iz nje podlo žensko, ki ni bila vredna sočutja.

Kupujte knjige za deco v Tiskovni zadrugi!

Kako je bil Cook razkrinkan

Razkrinkal ga je znani angleški novinar Filip Gibbs

Kapitan Cook, ki je hotel naplahtati svet, da je odkril severni tečaj, je bil nedavno amnestiran in izpuščen iz kaznilnice. Njegova afera je dvignila pred leti mnogo prahu. Kako je bil Cook razkrinkan, pripoveduje znani angleški novinar Filip Gibbs, ki je bil specialist za razgovore s finančnimi magnati, državniki in politiki, pa tudi s pustolovci in sleparji. Svoj razgovor s Cookom opisuje v knjigi spominov pod naslovom »Novinarjeve pustolovščine«, ki je izšla te dni v Londonu.

Gibbs je prispel v Helsingör, da bi po možnosti prvi govoril s Cookom. Cook pa ni hotel z njim govoriti in šele po dolgih pogajanjih se je Gibbsu posrečilo priti do njega. Podjetni novinar ga je začel izpraševati o tem in onem in kmalu je opazil, da je bil Cook v odgovorih zelo nesiguren. Potem ga je Gibbs prosil, naj mu dovoli pogledati v njegove beležke. Cook je odgovoril, da z ekspedicije na severni tečaj ni prinesel nobenega pismenega materijala. Gibbs se je začudil, češ, gotovo ste vodili dnevnik in beležili astronomična opazovanja. Toda Cook je ponovno izjavil, da ni ničesar zabeležil.

»Verjeli ste Nansenu, Amundsenu in Sverdrupu, od katerih niste zahtevali nobenih dokazov. Zakaj nočete verjeti meni?« je vprašal Cook. Ta protest se je zdel Gibbsu še celo sumljiv. Ko je še bolj pritiskal nanj in ko je postajal Cook čedalje bolj nervozen, je Gibbs spoznal, da je Cook slepar. Čez nekaj dni so vsi večji listi slavili Cooka, češ, da je prvi dosegel severni tečaj. Samo »Daily Chronicle« je označil Cookovo vest o odkritju severnega tečaja za humbug. Kodanjska »Politeken« je proglasila Gibbsa za lažnivca in novinar je bil v nevarnosti, da ga v Kodanju linčajo.

Angleški listi so poročali, da je poslal Cook kodanjski univerzi obširno poročilo o svojih astronomičnih opazovanjih v polarnih krajih. Gibbs je pa zvedel od rektorja univerze, da je bila vest angleških listov izmišljena. Brzojavil je uredništvu svojega lista, ki je pa že naslednjega dne demantiralo njegov razgovor z rektorjem. V javnosti je nastalo ponovno ogorčenje proti Gibbsu, toda mož se ni ustrašil in posrečilo se mu je dobiti od rektorja izjavo, s katero je bila demantirana vest, da z rektorjem ni govoril. Rektor je izjavil, da ni hotel blamirati kodanjske univerze, ki je izvolila Cooka za svojega častnega člana. Ta rektorjev demanti je bil povod za preiskavo, ki je dokazala, da je Cook slepar.

Tudi opice so nevarne

V mestu Stelle v winsentskem okraju je zbolela te dni cela družina in zdravniki prvotno niso vedeli, od kod naenkrat težka bolezen, ki je napadla skoro istočasno vseh sedem članov rodbine. Kmalu se je pa izkazalo, da je zanesla bolezen v rodbino opica. Sorodniki so namreč poslali otrokom dotične rodbine iz zamorskih krajev opico, s katero so se otroci navdušeno igrali. Zdravniki so ugotovili, da imajo vsi člani rodbine hudo drisko, katero so nalezli od opice. Najmlajši član rodbine, dveletna deklica, je že umrla, drugi so pa krizo preboleli.

Papirnate steklenice

Ameriške mlekarne so uvedle namesto steklenih papirnate steklenice, ki pomenijo seveda hud udarec za tovarne, v katerih izdelujejo steklenice za mleko. Ameriška mlekarska industrija pošlje vsako leto na trg za 5 bilijonov dolarjev mlečnih izdelkov in zanimivo je, da je to ena najmočnejših ameriških industrij. Po obratu in denarnem prometu prekaša avtomobilsko in jekleno industrijo. Zadnjih 40 let so se oblasti zelo zanimale za higijenske razmere mlekarske industrije, toda glede dostave mleka konzumentom se ni mnogo izpremenilo.

Papirnata steklenica pa pomeni važen preokret. Steklenica je narejena iz parafiniranega papirja in tehta komaj pol dekagrama. Steklenica se da dobro zapečatiti in na pečatu je datum pasterizacije. Mleko ostane v novih steklenicah popolnoma sterilno in dolgo sladko. Druga velika prednost nove steklenice je v tem, da je zelo lahka in da je ni treba pomivati. Mleko se nalije v papirnate steklenice pri 67 stopinj C, torej globoko pod temperaturo, pri kateri se začno razvijati bakterije. Steklenica ima obliko stožca in odpira se na ta način, da vrh stožca odstrižemo. Dostava mleka bo znatno olajšana in ne bo treba več težkih mlekarskih vozov.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše! 13

Dober pomočnik.

— Pri nas bi radi dobili službo? Ali znate ravnati s porcelanom? Kaj bi storili recimo, če bi razbili to-le dragoceno vazo?

— Zlepil bi jo za silo in postavil kam na rob, da bi jo prvi kupec vrgel na tla.

— Jutri lahko nastopite službo.

CORONA

ADICIJSKI STROJ

najnovejše izdelave na zalogi pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana

ŠELENBURGOVA UL. 6 — Tel. 29-80

„Zdrav duh v zdravem telesu" To je bilo geslo modrijanov že pred 2000 leti

Tudi vi boste imeli zdravo elastično telo, če se boste umivali s čisto vodo in uporabljali dobro milo. Albus milo za umivanje, ki je izdelano iz najfinejših surovin in se zelo peni osveži Vaše telo. Po uporabi Albus mila za umivanje, se boste počutili polni optimizma in samozavesti.

Poizkusite še danes

ALBUS

MILO ZA UMIVANJE — **DOBI SE V VSAKI TRGOVINI**

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

Hiša

(majhno posestvo) poleg tovarne in železn. postaje Jarše - Mengeš, v dobrem stanju oceni na prodaj. Ogleda in pozve se pri lastniku Jožefu Smolnikar, Zgornje Jarše, p. Mengeš. 670

Absolvent

meščanske šole ter trgovskega tečaja, vojaščine prost, ki je bil pri lesnih tvrdkah zaposlen, išče službe pri lesni trgovini. — Gre tudi brezplačno, na poskušnjo. — R. Brundula, Guštanj. 669

Belo emajlirane posteljnjake

pralnice in ovijalnice za perilo, mreže za vinske filtre, šibre proda ugodno **Franc Stupica**, železnina, Ljubljana. 667

Klavirje

in pianine prodaja, izposoja, popravlja in čisto uglašuje najceneje, tudi na obroke, tovarna klavirjev WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska c. 2. 668

20odstotne kronske bone

kupuje Pučka štedionica, založni zavod d. d., Osijek, Desatičina ul 27. 110/L

DRVA PREMOG KOKS

pri družbi »Kurivo«, Dunajska cesta št 33. — Javna skladišča. Tel. 3434. 11-T

Prodajo se

po ceni gramofonske plošče za ples. Kdo pove upr. »Slov. Naroda«. 663

Kovaškega vajenca

krepkega — sprejme takoj — **S. Koschier, Laško.** 578

Premog

in DRVA najboljše vrste dobavlja

I. Pogačnik

Bohoričeva 5. Telefon 2059 94-L

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in pritiklin išče mirna stranka v mestu, Rožni dolini. Tržaški cesti ali na Mirju, lahko takoj ali pozneje. Plača se v naprej 3 do 6 mesecev. Ponudbe na upr. lista, pod »Čistost«/658

Absolvent

dveh kmetijskih šol z večletno prakso in prvovrstnimi izpričevali v gospodarstvu, gozdarstvu, vrtnarstvu, več vseh pisarniških poslov, nemškega in državnega jezika, želi premeniti službo kot ekonom, pisarniški uradnik ali skladiščnik, grem tudi v južne kraje.

Ponudbe »pod zanesljiv«/661 na upravo »Slov. Naroda«.

L. Mikuš

LJUBLJANA Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solnčnikov ter spreha alni palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

Vezenje nevestinih oprem, zaves, pregrinjal

najcenejše in najfinejše

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje takoj!

NOSAL

prašek proti

NAHODU

Vas takoj reši tega zla.

Din 10.— Proizvaja:

apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana

109/L

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.